

اثر متقابل ارقام و لاین‌های جو و جدایه‌های مختلف قارچ *Fusarium culmorum*

Interaction between barley lines/cultivars and isolates of

Fusarium culmorum

حسن رضا اعتباریان* و روی ویلکوگسون**

چکیده

بیماریزائی ۱۶ جدایه مختلف قارچ *Fusarium culmorum* که از نواحی مختلف واشنگتن، داکوتای شمالی و مینه سوتا جمع‌آوری شده بود روی ارقام و لاین‌های جو Chevron، Morex، CI 9539، M84-931 و M84-942 در گلخانه مورد بررسی قرار گرفت. واکنش ارقام و لاین‌های M84-942، Robust، Morex، Larker، Karl، M48، M66، M69، Chevron، CI 9539، Excel و نسبت به مخلوط ۱۶ جدایه قارچ در مزرعه نیز تعیین گردید. براساس نتایج حاصل، بیماریزایی جدایه‌های ۱۰، ۲۵ و ۲۷ از سایر جدایه‌ها شدیدتر و بیماریزائی جدایه‌های ۱۱، ۱۵ و ۳۰ از سایر جدایه‌های مورد آزمایش کمتر بود ($P < 0.05$). درصد جوانه زدن بذور در لاین‌های M84-942 و M84-931 به ترتیب ۷/۷۸ و ۴/۸۹ بوده که بیشتر از درصد جوانه زدن ارقام CI 9539 و Chevron می‌باشد که در این دو رقم درصد جوانه زدن به ترتیب ۶۱ و ۳/۶۶ بوده است. در رقم Morex درصد جوانه زدن بذور ۸/۴۶ بوده که از سایر ارقام و لاین‌ها کمتر بوده است ($P < 0.05$). درصد گیاهچه‌های مرده در لاین M84-942 و ۵/۱۷ بود که از سایر ارقام و لاین‌ها بیشتر بوده است ($P < 0.05$). درصد وزن خشک ریشه در لاین M84-931 و Chevron به ترتیب ۷/۸۲ و ۲/۷۶ که از سایر ارقام و لاین‌های مورد آزمایش بیشتر بوده است ($P < 0.05$). در آزمایش‌های مزرعه‌ای آلودگی سنبلچه‌ها در رقم Chevron ۳ درصد بوده که حداقل آلودگی را نسبت به بیماری فوزاریوز سنبله جو نشان داد. درصد آلودگی سنبلچه‌ها در ارقام CI 9539 و Morex به ترتیب ۱۸ و ۱۹ و در سایر لاین‌ها بین ۲۰ تا ۳۵ درصد متغیر بود.

واژه‌های کلیدی: *Fusarium culmorum*، حساسیت، مقاومت، ویرولانیت، رقم، لاین.

*-استاد گروه گیاهپزشکی مجتمع آموزش عالی ابوریحان - دانشگاه تهران.

** -استاد گروه بیماری شناسی گیاهی، دانشگاه مینه سوتا آمریکا.